

Avsnitt 2: Årsvis fördelning, 1722 LC eller GZ samt 1723 med eller utan GZ

Materialet är hämtat från auktionslistor, lagerlistor, mynthandlare med flera och dessa anges under avsnitt 7 (Källor). I detta avsnitt (avsnitt 2) tas bara upp mynt som varit till salu, alltså inte mynt i samlingar. Försök har gjorts för att undvika dubbelregistrering av mynt. Därför har mynt i lagerlistor, auktionskataloger och hos handlare inte tagits med om det vid närmast tidigare lagerlista, auktionskatalog eller besök funnits ett mynt med samma beskrivning och pris. Foton av mynt från nätet (t.ex. från Tradera, Ebay, Numisbids, Myntauktioner i Sverige AB och AB Philea) har sparats och jämförts med foton av samma variant och om samma mynt ratats i sammanställningen. Sammanlagt gjordes 3 671 registreringar.

Från uppgifter i litteraturen¹ kan man beräkna att av cirka 8,7 miljoner silverrettöringar som präglades under frihetstiden slogs 8,1 miljoner under Fredrik I, drygt en halv miljon under Adolf Fredrik och 74 000 under Ulrika Eleonoras enda präglingsår. Antal präglade mynt och antal registrerade mynt fördelat efter år redovisas i tabell 1. Vidare ges i tabellen en beräkning över antal registrerade mynt per 1000 präglade.

Fördelning av årtal: De fyra åren med flest registreringar är inte förvånande de åren med flest antal präglade mynt. År 1723 har 520 registreringar, 1722 har 481, 1732 har 340 och 1733 har 346 registreringar. Det är dock något förvånande att 1722 har nästan lika många registreringar som 1723 trots att det präglades nästan dubbelt så många mynt 1723 som 1722. En bidragande orsak kan vara att mynten från 1722 förekommer antingen med LC eller GZ som MMI och därför mer intressanta.

De tre åren med minst antal registrerade mynt är 1729, 1749 och 1757 med 19, 23 respektive 26 registreringar. Det låga antalet beror delvis på en relativt låg produktion dessa år men beror också på relativt lågt antal registrerade mynt per antal präglade mynt.

Flest antal registreringar per 1000 präglade mynt av alla präglingsår hade 1720 under Ulrika Eleonora med 1,98. Detta beror sannolikt på att Ulrika Eleonoras öre av silver endast kom ut ett enda år och därför har ett högt samlarvärde, sparats mer och syns mer i handel och i samlingar. Även den årliga andelen registreringar under Adolf Fredrik, undantaget 1757, var relativt hög med 1,01 till 1,31 registreringar per 1000 präglade. Lägst andel registreringar var under åren 1721, 1723, 1742, 1743 och 1749 med färre än 0,30 registreringar per 1000 präglade mynt. Generellt var det fler registreringar i förhållande till antal präglade mynt under Adolf Fredrik än under Fredrik I.

1722 - LC eller GZ: Av 481 registreringar 1722 saknades information om MMI för 65 registreringar, 243 mynt hade LC och 173 hade GZ. Av mynten med angivelse om MMI står alltså LC för cirka 58 procent i denna inventering.

1723 med eller utan GZ: I studien gjordes 520 observationer för år 1723. Eftersom frånvaron av myntmästarmärke är en känd och mer ovanlig variant än med MMI, antas att frånvaro av MMI angetts vid försäljning. I studien registrerades att 47 mynt saknade MMI, vilket utg 9 procent av alla registrerade mynt från 1723.

¹ Den Svenska Mynthistorien – Frihetstiden och den Gustavianska Perioden 1719 – 1818, Kungliga Myntkabinetet och Svenska Numismatiska Föreningen, Tryckt av Fälth och Hässler, Värnamo 2007. ISBN 91-89256-29-8.

Tabell 1. Jämförelse mellan antal präglade 1-öresmynt av silver, antal registreringar i studien samt beräkning av antal registreringar per 1000 präglade mynt

Regent och år	Antal präglade mynt (*1000)	Antal registreringar	Antal registreringar per 1000 präglade
Ulrika Eleonora			
1720	73,6	146	1,98
Fredrik I			
1720	144	59	0,41
1721	201	52	0,26
1722	1 190	481	0,40
1723	1 931	520	0,27
1724	387	128	0,33
1725	79,3	60	0,76
1726	226	138	0,61
1727	71,2	36	0,51
1728	71,0	35	0,49
1729	59,0	19	0,32
1730	74,2	25	0,34
1731	77,7	44	0,57
1732	768	340	0,44
1733	957	346	0,36
1734	326	218	0,67
1735	147	68	0,46
1736	161	56	0,35
1737	224	133	0,59
1740	76,7	54	0,70
1742	350	53	0,15
1743	288	65	0,23
1747	191	63	0,33
1749	89,7	23	0,26
Summa	8 090	3 016	0,37
Adolf Fredrik			
1753	66,1	67	1,01
1754	68,9	67	0,97
1756	72,3	54	0,75
1757	66,5	26	0,39
1758	75,6	70	0,93
1761	172	255	1,31
Summa	521	509	0,98
Summa (alla regenter)	8 685	3 671	0,42